

نگارش فرایند دانش پژوهی آموزشی گام به گام

دکتر هما صادقی

متخصص آموزش پزشکی و استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

شروع (پیدا کردن عنوان)

- لازم نیست سرچ کنید که عنوان پیدا کنید
 - آگاهی از احساسات به عنوان یک معلم در محیط های آموزشی بهترین راه برای پیدا کردن **مشکلات و چالش های آموزشی** است
 - هر عاملی که باعث برآشفته گی، احساس تاسف و تاثر، یا استرس شما (بخصوص در محیط های بالینی) شود و شما رو به فکر فرو ببرد که چرا چنین است؟ چه باید کرد؟.....
-می تواند سوال فرایند شما باشد

هنگام تصحيح اوراق امتحانی متوجه می شوم که نمرات ارزشیابی پایانی درس دانشجویان علیرغم انتظار من خیلی پایین است؟

چرا؟

مشکل کجاست؟

✓ روش تدریس من دانشجوی محور مبتنی بر مورد و به روز است
✓ دانشجویان در کلاس درس فعالانه و با علاقه در بحث ها شرکت می کنند

✓ به درستی به سوالات پاسخ می دهند

✓ مرتب در کلاس حضور دارند

✓ درجه سختی آزمون من مناسب است

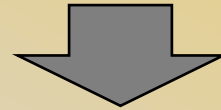
پس مشکل کجاست؟

نیاز به بررسی بیشتر (Need Assessment)

- بررسی پیشرفت تحصیلی و پرونده دانشجویان
- جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه فردی با دانشجویان

پیدا شدن علت مشکل

شاغل بودن دانشجویان و
نداشتن وقت کافی برای مطالعه در طول ترم

قدم بعدی: پیدا کردن راه حل مشکل

رفلکشن و مصاحبه با همتایان و همکاران باتجربه

- حمایت ابزاری (وام های دانشجویی، فرجه اضافی برای انجام تکالیف)
- حمایت عاطفی (مشاوره و حمایت روانی)
- حمایت اطلاعاتی (PAL)

پیدا کردن راه حل مشکل

مرور متون (بررسی مداخلات موثر در دنیا)

- برگزاری کارگاه های مدیریت زمان
- آموزش بازاندیشی
- خود ارزیابی

طراحی مداخله

- بررسی شرایط و امکانات موجود برای انتخاب مداخله مناسب

- مداخلات مناسب و ممکن:

- برگزاری کارگاه های مدیریت زمان

- آموزش بازاندیشی و خود آگاهی

- حمایت عاطفی (مشاوره و حمایت روانی)

- حمایت اطلاعاتی (PAL)

طراحی مداخله

- تعیین اهداف کلی و اختصاصی
- هدف کلی:
طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه حمایت از دانشجویان شاغل با عملکرد تحصیلی ضعیف در دانشکده.....
- اهداف اختصاصی:
• بررسی رضایت دانشجویان از برنامه
- تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان پس از یک دوره اجرای برنامه

طراحی مداخله

- تشکیل تیمی از همکاران بر اساس اهداف، و توافق در مورد وظایف و درصد مشارکت

طراحی برنامه و تعیین مدت و محتوای مداخله (عنوان اهداف محتوا مدت زمان و مدرسین کارگاه ها، وظایف همیاران و نحوه تعامل با آنان، انتخاب ابزارهای مناسب برای جمع آوری اطلاعات و یا طراحی پرسشنامه در صورت نیاز و بررسی روایی پایایی آن ها با همکاری تیم همکاران و....)

طراحی مداخله

- تدوین پروپوزال
- ثبت پروپوزال و درخواست کد اخلاق
- درخواست گرانت و حمایت مالی

اجرای برنامه

- دریافت کد اخلاق و مجوز از مسئولین
- برگزاری جلسه مقدماتی با دانشجویان واجد شرایط و داوطلب به عنوان همیار جهت تبیین اهداف و نقش ها و وظایف
- برگزاری جلسه مقدماتی با دانشجویان هدف (شاغل و با عملکرد تحصیلی ضعیف) جهت تبیین اهداف، اخذ رضایت آگاهانه و جمع آوری اطلاعات (با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه فردی)
- اجرای برنامه

تحليل نتايج

- بررسی و تحليل نتايج
- ارزشيابی برنامه از طريق میزان حصول اهداف
- بررسی رضایت دانشجويان
- بررسی میزان پیشرفت تحصیلی
-

ارائه نتایج و بررسی توام با بازاندیشی فرایند بر مبنای بازخوردهای نقادانه

- ارائه نتایج به ذی نفعان به طرق مختلف
- بررسی نقادانه و بازاندیشی برای ارتقاء فرایند بر اساس نظرات و بازخوردهای ذینفعان (دانشجویان هدف و همتایاران و همکاران)
- ارائه راه حل هایی برای ارتقاء برنامه جهت اجراهای بعدی
- اعمال و اصلاح برنامه
- اجرای مجدد و بررسی مجدد نتایج و....

انتشار

- ثبت دقیق جزئیات فرایند و مستندات آن
- انتشار نتایج و تجربیات فرایند به طرق مختلف

چهارچوب امتیاز دهی فرایندها در جشنواره شهید مطهری

ردیف	محورها	امتیازات		
۱	اهمیت مسئله	۷	۵	۳
	اهداف موضوع شفاف، واقع بینانه و بسیار با اهمیت است.			اهمیت موضوع نامشخص است.
۲	مرور تجربیات و شواهد	۷	۵	۳
	مرور مستند و نظام مند			وضعیت مرور نامشخص است.
۳	متدولوژی	۷	۵	۳
	روش مناسب انتخاب شده و در حین اجرا انعطاف پذیری مناسب باعث ارتقاء اجراء گردیده است.			روش مناسب انتخاب شده ولی اجرا بسیار ضعیف بوده است.
۴	میزان اثربخشی نوآوری	۷	۵	۳
	افقهای جدیدی برای بررسی و مطالعه بیشتر ایجاد نموده است.			دستیابی به اهداف نامشخص است.
۵	استفاده از نقد و بازخورد	۷	۵	۳
	نقد در سطح خارج از دانشگاه انجام شده است و بازخورد آن در برنامه موثر بوده است.			نقد و بازخورد نامشخص است.
۶	سطح نوآوری	۷	۵	۳
	نوآوری جهانی			نوآوری در سطح گروه یا دپارتمان
۷	گستره ارایه	۷	۵	۳
	ارائه مناسب و انتشار بین المللی			ارائه و انتشار نامشخص
۸	وسعت و حجم کار	۷	۵	۳
	حجم کار در گروه فرایندی خود بسیار بزرگ است.			حجم کار در گروه فرایندی خود کوچک است.

پیشرو
و
موفق باشید